

Existenciu mestských policajtov poznáme aj z minulosti. Pred ich nástupom do služby však museli prejsť hlasovaním mestského zastupiteľstva. Či si takto získanú dôveru aj udržali, to sa dozvedáme z knihy zápisníc obecnej rady, obecnej finančnej komisie a obecného zastupiteľstva za roky 1939 – 1940.

Voľba mestských policajtov

O becné zastupiteľstvo na svojom mimoriadnom zasadnutí 5. júna 1939 malo okrem iných „predmetov pojednávania“ ako prvý bod – voľbu troch policajtov. Súčasne sa však konal aj akt „sľubu členov zastupiteľstva Slovenskému štátu, ktorý osobne vyberie okresný náčelník“. Tak je to uvedené v pozývacom zozname pod hlavičkou – Cteným členom obce... Na zasadnutie bolo pozvaných 30 a zúčastnilo sa ho 28 členov.

Podľa zápisnice však voľba policajtov prebehla na záver zasadnutia. V zápise sa to uvádza – „*Po prejednaní týchto predmetov sa pretvorilo zasadnutie na takzvané reštauračné zasadnutie, aby zvolilo troch policajtov.*“ Na tri miesta sa v predpísanom čase prihlásilo dvanásť uchádzačov na základe súbehu z 12. januára 1939. Predsedom kandidačnej komisie bol okr. náčelník Dr. Štefan Schurmann, členmi boli: Anton Adamica – starosta, Štefan Wunder – I. námestník starostu, Peter Bublík – II. námestník starostu a Ján Zimáni st. Zastupiteľstvo sa uznieslo na tom – „*že voľba bude tajná a že zvolení budú tí, ktorí získajú nadpolovičnú väčšinu hlasov*“ (teda min. 15).

Zvolení boli len dvaja kandidáti – Ladislav Kutaš (19 hlasov) a Ján Mečiar (16 hlasov). Pretože nebol zvolený tretí policajt, nasledovala voľba medzi dvoma kandidátmi, ktorí získali v prvom kole najviac hlasov – Františkom Petrincom a Vojtechom Kuchárikom. Viac hlasov získal V. Kuchárik (14). V príslušnom uznesení sa uvádza, že – službu nastúpia 1. júla 1939. V „odôvodnení“ sa píše, prečo bol zvolený V. Kuchárik, hoci nemal dostatočný počet hlasov.

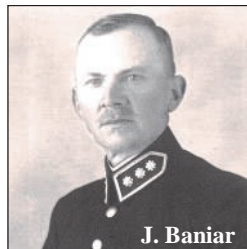
Bolo to preto – „... *lebo tak menovaný, jako aj celá jeho rodina bola od prvopočiatku stále a neohrozene v tábore ľudáckom... a menovaný práve*

Voľba mestských policajtov

pre toto chovanie vypadol v minulom režime“. Hoci nespĺňal podmienku veku, aj toto sa zdôvodňuje – „... ved' aj v štátnej službe prijímajú s vekovou hranicou 35 až 40 rokov“.

Voľbou policajtov sa vyriešila aj otázka tzv. „mestského kapitána“, ktorého funkciu starosta odporúča zrušiť z dôvodu, že – „... funkcia táto je už zastaralá“. Zápis pokračuje – „... lebo pribratím troch policajtov by sa úloha táto mohla prideliť vrchnému strm. Baniarovi, ktorému by sa ul'avilo tým, že tento nebude konať nočnú službu“. Funkcia mestského kapitána bola známa už pred rokom 1861, keď v časopise Priateľ ľudu bol uverejnený článok od autora, ktorým bol „Karol Gregor st., bývalý mestský kapitán, teraz mešťan a slovak Uhorský – V Prievdzi 30-ho mája 1861“.

Toľko k voľbe. A čo ich služba? Bola adekvátna vyslovenej dôvere zástupcov mesta? Aj na túto nevypovedanú otázku nachádzame vysvetlenie v zápisniciach mestskej rady. A to pri dátume 10. mája 1940, kde sa uvádza – „Predseda oznamuje, že následkom trestných činov a krádeží, do ktorých sú zapletení aj policajní strážnici František Meliško a Vojtech

Kuchárik boli títo ihneď po zatknutí suspendovaní...“ Zápis v zdôvodnení pokračuje „Nakoľko je F. Meliško definitívnym pol. strážnikom, musí sa počkať konečno platné jeho posúdenie súdom. Kuchárik je policajtom len na zkušku, a preto odporúča, aby tento bol dňa 14. mája 1940 v smysle §-u 49 org. štatútu obce... ihneď prepustený...“ Z uvedeného vyplýva, že Kuchárik, ako policajt, vo funkcii nevydržal ani celý jeden rok, do ktorého mu chýbalo len 17 dní.

O krátky čas si policajti Kutaš a Mečiar podali žiadosť na zvýšenie platu s odôvodnením – „... nakoľko ten bol ustálený v roku 1931 a od tej doby sa pomery tak zmenili, že z 5 000 Ks ročného platu trojčlennej rodine nemožno vyžiť“. Mestská rada dňa 9. septembra 1940 rozhodla o zvýšení platu o čiastku 100 Ks mesačne. Ale už na ďalšom zasadnutí 27. septembra 1940 si obaja žiadajú tzv. „drahotný prídavok“, čo im mestské zastupiteľstvo aj schválilo znova v čiastke 100 korún mesačne.

Ján Sabo

Pramene a literatúra:

MV SR, ŠAN, p. B. – Zápisnice obecnej rady za roky 1939 až 1940, s. 126 a 195.

UK Bratislava – Priateľ ľudu, roč. I, 1861, č. 2, s. 138.